İSİMLERDE MÜZEKKERLİK- MÜENNESLİK
التذكير و التأنيث في الأسماء

İsimlerde tenis yani müenneslik alameti şunlardır:

1- Kapalı ta(ة): Ta’u marbuta (مربوطة) veya ta’u tenis de denilir.
نظيفٌ ــ نظيفةٌ : temiz
مذكر ــ مؤنث

طالبةٌ : (bayan) öğrenci, مُهندسةٌ : (bayan) mühendis, حقِيبةٌ : çanta

2- Elif-i Memdude: (الممدودة) ki ismin sonunda (اء) şeklinde yazılan elifdir.

أحمرُ ــ حمراء : kırmızı

أبيض ــ بيضاءُ : beyaz

أحسنُ ــ حَسنَاءُ : güzel

أعرجُ ــ عرجاءُ : topal

Özellikle renk ve beden kusurlarını bildiren kelimelerin müennesleri elifi memdude ile gelmektedir. Elifi memdudeler kelimenin aslından değildir ve elifi memdude ile gelen isimler gayri munsariftir.

3- Elif-i Maksura (المقصورة) : Kısa Elif: İsmin sonunda (ـَى)şeklinde yazılan elifdir.

عطشانُ —— عطشَى : susuz

جوعان —— جوعَى : aç

ملآن —— ملآى : dolu

أكبرُ —— كُبرَى : en büyük

Elif-i maksura da kelimenin aslından değildir. Maksura isimler de gayri munsariftir.

Tenis alemeti bulunmadığı halde müennes olan isimler:

1- Kadınlara verilen özel isimler:
زينبُ ، مريمُ ، عائشةٌ

2- Dişi varlıkları gösteren cins isimler:
أمٌ : anne , أُخْتٌ : kız kardeş , أتانٌ : dişi eşek

3- Bedenin çift azaları:
أُذُنٌ : kulak , رِجْلٌ : ayak , عَيْنٌ : göz

4- Ülke, şehir ve kabile isimleri:
تركيا ، الشامُ ، قريشٌ

5- Rüzgâr ve çeşitli ateş isimleri:
دَبورٌ : batı rüzgarı, سعِيرٌ : şiddetli ateş , نارٌ : ateş

6- Canlı fakat akıl sahibi olmayan topluluk isimleri:
حَمّامٌ : güvercin(ler), غَنَمٌ : koyun(lar) , إبِلٌ : deve(ler).

Müennes İsimlerin Kısımları:

1- **Hakiki Müennes**: Tenis alameti bulunsun veya bulunmasın gerçek dişi varlıkları gösteren isimlerdir.
مريمُ ، زينبُ ، مَرْأةٌ : kadın, بِنْتٌ : kız

2- **Lâfzî Müennes**: Tenis alameti olan müzekker isimlerdir.
مُعاويةٌ، حمزةُ، أسامةٌ، خليفةٌ

3- **Semaî Müennes**: Tenis alameti olmayan cansız varlıklardan müennes olarak kabul edilen isimlerdir.
شَمْسٌ : güneş, نفسٌ : can, حَرْبٌ : savaş

Mübalağa için gelen فعّالةٌ vezninin sonundaki ة dişilik için değil, mübalağa içindir.
علاّمةٌ : allame / çok bilgili, رحّالةٌ : çok gezen, نسّابةٌ : soy bilgini